

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan zjutraj, izveniš ponedeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/1. — Telefon št. 213
Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.
Upravništvo: Marjtin trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglasi po tarifu. Sprejemajo se le do 15. ure.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem č.k. uradu št. 13.238.

Nova nemška taktika.

Iz poročil zadnjega tedna, ki prihajajo iz Nemčije in iz Francije, vidimo, da se je v Nemčiji nekaj spremenilo. Takoj po zasedbi Poruhrja je nemška vlada izjavila, da se tako dolgo sploh ne pogaja, dokler Francozi ne umaknejo svojih čet. Sedaj pa se je to nemško mišljenje spremenilo. Nemška vlada se je izrazila, da je pripravljena pogajati se. To je uspeh, ki so ga dosegli Francozi s svojo zasedbo in ki ga Nemci neprijetno občutijo.

Izgleda, da je v Nemčiji vedno več delavcev brez dela, da pa skušajo Nemci to na ta način maskirati, da brezdelnim dajejo takoj drugo delo. To je neka vrsta socialnega skrbstva, ki so jo organizirali že v naprej za tisti čas, ko bi polom nemške marke ustavil industrijo. Ekonomična pa ta stvar ni. Sicer trenutno pomaga delavcu, ne pomaga pa deželi. Zelo dobro se je izrazil dopisnik Timesa, ki pravi, da ni vse eno za Nemčijo, če izvršuje kovinski delavec svoje delo ali pa posipa cesto. Nasprotno pa izgleda, da je volja, pogajati se, prišla berlinski vladi takrat, ko je zvedela, da ne more pričakovati od angleške strani nobenega posredovanja.

Vendar ni izgubila upanja, da bo iz teh pogajanj sledilo za njo nekaj ugodnega. Najprej se je seveda branila, napraviti prvi korak, rekoč da bi bil to začetek kapitulacije. Omeniti treba, da so novembra 1918 nemški odposlanci za premirje uporabili isto taktiko napram maršalu Fochu. Delali so se, kakor ne bi bili prišli prositi premirja, ampak samo poslušati predloge. Maršal Foch jih je pa takoj ostro zavrnil v realnosti in rekel, da jim ne daje nobenih predlogov, to se pravi, prisilil jih je formalno, da priznajo, da so prišli prositi premirja. Isti dvoboj se je pričel sedaj. Bil je to prvi nemški manevar, da si zagotovijo dobro podlago.

Razen tega so si Nemci zagotovili še drugo defenzivno črto, pravijo namreč, da ne morejo staviti novih predlogov, predno ne bodo vzel Francozi takozvanih Bergmannovih predlogov v pretes. Ti so pa bili že a priori odklonjeni. Tako je Nemčija privedla razgovor na ono točko, kjer je bil meseca januarja. Pristavila pa, da more razpravljati samo iz enakopravnega stališča. Na ta način skuša odpraviti eno glavnih doboč versajske mirovne pogodbe, kjer je pristala na to, da se popolnoma podvrže odlokom reparacijske komisije.

Skratka, ker je Nemčija spoznala, da ne more spraviti Francozov iz Poruhrja niti s pasivno resistenco, niti s sabotažo, niti na kak drug način in ker čuti, da Francija trdno drži deželo v rokah, je sedaj spremenila metodo in skuša s pomočjo zvitih pogajanj priiti do svojega cilja in pripraviti Francoze do tega, da se potegnejo nazaj. Dr. B.

POVRACILO VOJNE ŠKODE.

Beograd, 29. marca. (B) Ministar za pravosodje pripravlja pravilnik za povračilo vojne škode vsem onim našim državljanom, ki jim je vojna povzročila škodo na ozemlju izven Srbije in v Črne gore. Pravilnik predvideva prvenstveno način prijave vojnih škodnikov in ustanovitev sodišč za vojne škode.

PODALJŠANJE VOJAŠKE SLUŽBE V FRANCIJI.

Pariz, 29. marca. (K) Poslanska zbornica je s 414 proti 154 glasovom odobrila že od senata sprejeti zakonski načrt o rekrutnem kontingentu. V tem načrtu je vojaška službena doba določena na 28 mesecev.

Velikonočna številka „Jutranjih Novosti“

Izide v večjem obsegu in v pomnoženi nakladi z bogatimi prilogami pripovedne, znanstvene, politične, gospodarske in druge aktualne vsebine.

Za našo mladino smo preskrbeli posebno mladinsko prilogo ki vsebuje lepe in zanimive pripovedke domačin in tujih pisateljev.

Velikonočna številka „Jutranjih Novosti“ izide že četrta v soboto zjutraj.

Iz seje ministrskega sveta.

Beograd, 29. marca. (B) Včeraj popoldne je imel ministrski svet sejo od 15.30 do 20.30. Izdan je bil naslednji komunikat: 1. Za jutri je sklicana seja finančnega odbora, da odobri vladi kredite iz sredstev, ki jih je dobila naša država iz posojil. Ti krediti so nujno potrebni za vzdrževanje prometa in pa za nadaljevanje gradnje novih železnic. Finančni odbor ima nadalje dovoliti vladi potrebne kredite za nove draginske doklade železničarjem. Dasi člani finančnega odbora večinoma niso več narodni poslanci, se vseeno zahteva sklicanje tega odbora zaradi nujnosti predlogov in ker so omenjeni krediti zelo potrebni.

Vlada — ustava — Radić.

Beograd, 29. marca. (Z) Pravosodni minister dr. Marković je izjavil danes novinarjem, da vlada nikakor ne misli na razpust narodne skupščine, ker so nove volitve skrajno sredstvo in to ni odvisno od ene ali druge stranke, ampak od vsega političnega položaja. Vlada tudi ne misli uvesti obsednega stanja na Hrvaškem, ker vlada tamkaj po dosedanjih poročilih red in mir. O Radić-Korošec-Spahovem bloku še ni zanesljivih vesti, vendar vse kaže, da blok še ni stvorjen in da se je treba še

zlasti ker ne gre za nikako politično vprašanje. 2. Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji razpravljal o pravilniku glede zdravljenja državnih uradnikov v državnih in samoupravnih bolnišnicah. Ta pravilnik je bil odobren. Izdelal ga je minister za narodno zdravstvo, da bi tako omogočil uradnikom razne olajšave. 3. Ministrski svet je razpravljal o tekočih zadevah finančnega resorisa in o kreditih za poedina ministrstva. 4. Vlada je nadaljevala debato do 20.30 zvečer o notranjem položaju vlade in je vzela na znanje poročila o pogajanjih in sklepih med dr. Korošcem, dr. Spahom in Radićem.

Dr. Korošec — Radićevac!

Beograd, 29. marca. (Z) Vsi tukajšnji listi prinašajo vesti, o porazgovorih med dr. Korošcem, dr. Spahom in Radićem. »Politika« objavlja dopis svojega posebnega poročevalca, ki pravi, da je imel priložnost stopiti v stik z dr. Korošcem. Poročilo veli: Sklenitev revizionističnega bloka je danes končana. Zlasti je značilno in tudi iznenada zadržanje dr. Korošca, ki je mnogo radikalnejše, kakor se je mislilo. Pri volitvah je dr. Korošec agitiral z geslom avtonomije in je posebno in pri vsaki priliki naglašal, da so Slovenci poseben narod. Sedaj pa izjavlja dr. Korošec, da se v tem pogledu popolnoma strinja z Radićem, t. j. on pravi, da so Hrvati, Srbi in Slovenci trije posebni narodi, ki se morajo ločeno razvijati. To velja zlasti za Srbe, ker imajo Slovenci in Srbi dve popolnoma različni kulturi. »Pred dvema letoma« je rekel dr. Korošec, »smo bili oduševljeni, sedaj smo pa razočarani. Zakaj ne puste Srbi, da bi živeli popolnoma zase? S tem pa seveda nečemo reči, da bi hoteli izstopiti

iz skupnosti. Živimo v eni državi, ker je mnogo stvari, ki nam morajo biti skupne, toda vse drugo mora biti naša zasebna stvar. Mi se čudimo, da Beograd ne razume, da je to želja slovenskega naroda.« Dr. Korošec meni, da je treba sedanjí položaj čimprej razjasniti. Zaradi tega je storil korake za skupno delo. Po njegovem mnenju so Slovenci Hrvati bližji kot Srbi. V sodelovanju z njimi želi ustvariti svoj program popolne avtonomije Slovenije v okviru obstoječe države. Podobne izjave prinašajo tudi drugi beograjski listi. Tako objavlja »Tribuna« sledečo izjavo dr. Korošca: »Bili smo razočarani. Zaradi tega iščemo način za izhod iz sedanje situacije. Hrvati so nam bližji, in zato je naravno, da se skušamo z njimi sporazumeti. Imeli smo sestanek in domnili smo se o bodoči politiki. Radić in mi se nahajamo na istem stališču. On je za avtonomijo Hrvatske, mi pa za avtonomijo Slovenije. Vsa akcija se bo gibalna v mejah zakona, bo legalna in čisto parlamentarna«.

Politična situacija.

Beograd, 29. marca. (B) Ministrski predsednik Pašić in notranji minister Vujičić poročata vsak dan kralju Aleksandru o situaciji in o notranjem položaju države. To poročilo sta podala tudi danes.

Beograd, 29. marca. (B) Danes je dospel semkaj bivši minister dr. Dušan Peleš, ki je sedaj izvoljen kot poslanec Narodne radikalne stranke v zagrebški županiji. Dopoldne je posetil ministrskega predsednika Pašića in mu poročal o razmerah na Hrvaškem ter o razpoloženju tamošnjega prebivalstva. Obvestil je tudi predsednika vlade Pašića o akciji Stjepana Radića, ki dobiha vedno večji razmah.

Beograd, 29. marca. (Z) »Tribuna« javlja iz Sarajeva: V krogih muslimanske organizacije se je, kakor se doznava iz njenih vrst, pojavila nezadovoljnost zaradi sporazuma, ki ga je sklenil dr. Spaho s Stjepanom Radićem. Del osrednjega odbora ne odobrava take politike, ampak zahteva, da morajo

iti poslanci muslimanske organizacije v Beograd, kjer bodo sami skušali doseči sporazum z vlado. Prevladuje naziranje, da bi Muslimani, ako bi šli z Radićem, izgubili vse nade, da se jim izpolnijo zahteve, ki jih stavljajo glede Bosne, ker bi Radić, ako bi se pogajal z Beogradom, vedno žrtvoval je Muslimane, da doseže to, kar zahteva za Hrvatsko. Takoj po povratku dr. Spaha iz Zagreba bo prav gotovo prišlo do zelo burne seje osrednjega odbora muslimanske organizacije, ki ima odločevati o tem sporu.

Sarajevo, 29. marca. (B) O pogajanjih med Radićem, dr. Korošcem in dr. Spahom ne pišeta prav ničesar ne sarajevska »Pravda« niti »Hrvatska Sloga«. Zdi se, da niti ena skupina niti druga še nima prave orientacije in čakata, da se povrtna voditelja iz Zagreba z navodili. Le »Srpska Reč«, ostro napada obe stranki in zlasti naglašá perfidnost dr. Spaha.

Nove drag. doklade železničarjem.

Beograd, 29. marca. (Z) Danes ob 10. uri dopoldne je bila seja finančnega odbora, kateri je predsedoval poslanec Uroš Stajić, Ministra za finance dr. Stojadinović in za promet dr. Janković sta obrazložila predložene zakonske načrte o novih draginskih dokladah železničarjem. Odbor je po daljši načelni debati, v katero so posegli dr. Voja Markinković, Ivan Deržić in Voja Lazić, sprejel v načelu zakonski predlog in sklenil pozvati vlado, naj za kritje izdatkov zahteva odobrenje narod. skupščine. Nato je finančni odbor prešel na posameznosti in je sprejel v potrebni

debatí dodatke in spremembe zakona. Seja se je končala opoldne in se nadaljuje jutri ob 10. uri dopoldne. Jutri se bo razpravljalo o kreditih za gradbo železnice iz inozemskega zlatega posojila in iz 7% investicijskega posojila.

ARETACIJA BANČNEGA RAVNATELJA.

Praga, 29. marca. (K) Kakor poroča »Prager Tagblatt«, sta bila ravnatelj banke »Bohemia« Viskovsky in disponent Weidner odvedena v preiskovalni zapor.

Arbitraža v reškem vprašanju?

Beograd, 29. marca. (B) Včeraj je imelo sejo nekaj članov naše delegacije paritetne komisije in posvetovalnega odbora za rešitev reškega vprašanja. Prisotni so bili predsedn. naše delegacije v Opatiji dr. Rybač, nadalje admiral Prica, polkovnik Hreljanović in dr. Grega Angelinović. Dr. Rybač je poročal o delovanju paritetne komisije in o težkočah, na katere je naletela ta komisija. Te težkoče so tako velike, da utegnejo dovesti do tega, da se morda

komisija niti več ne sestane, ampak da bosta obe državi, Jugoslavija in Italija, zaprosili za arbitražo predsednika svjetske republike, kakor to predvideva rapalska pogodba za slučaj, da se obe stranki ne moreta zediniti. Tudi ako se paritetna komisija po praznikih zopet snide, se nikakor ne bo sestala v Opatiji, ker ta kraj ni prikladen za posveto, vanja, ampak v kakem drugem mestu, ki se bo določilo sporazumno med našo in italijansko vlado.

Naša vlada zavrnila avstrijske zahteve.

Beograd, 29. marca. (B) Po nalogu svoje vlade je včeraj zaprosil avstrijski poslanec Hoffinger našo vlado, naj bi se popravila ena točka v konvencijah o ureditvi naših doizgov v predvojnih avstrijskih kronah. V teh konvencijah se namreč določa, da imajo avstrijski kreditni zavodi, ki imajo predvojne vloge naših državljanov, sedaj povrniti te zneske vlagateljem po ključu sto predvojnih kron vloge za 32 sedanjih jugoslovenskih kron. Poslanec Hoffinger je prosil, naj bi se ta konven-

cija izpremenila v tem smislu, da se te določbe ne nanašajo na avstrijske kreditnice, ki bi morale vsled ogromnih izplačil priti v konkurz. Naša vlada pa je premembo konvencij ni mogla sprejeti. Poslanec Hoffinger je nadalje zahteval, naj se izpremene še tri druge točke, toda tudi v tem pogledu mu naša vlada ni mogla usreči. Konvencije ostanejo še nadalje v veljavi. Zaradi tega so netočno vse vestil, češ, da avstrijska vlada ni hotela sprejeti konvencij.

Poruhrska politika Velike Britanije.

Pariz, 29. marca. (K) »Agence Havas« poroča iz Londona o predvčerajšnji debati v spodnji zbornici: Potem ko je sir Edvard Grey otvoril debato o poruhrskem vprašanju in vlado pozval, da v imenu angleške države poda izjavo o svoji poruhrski politiki, so zahtevali poslanci Worthing, Ewans in Asquith objavo diplomatskih not, ki so bile izmenjane med Francijo in Veliko Britanijo. Zakladni kancelar Baldwin je izjavil, da bo angleška vlada uporabila prvo ugodno priliko za intervencijo, da pa ta trenutek sedaj še ni tu. Dr-

žavni podtajnik zunanjega urada Mac Neill je naglašal, da ni res, da bi se bilo prijateljstvo med Francijo in Angleško ohladilo. Zadnji nemški predlog, da se sklene mednarodna komisija, polčaja ni spremenil, ker Francija ne pristane na izpraznitev Poruhrja, predno se reparacijsko vprašanje ne pregleda.

Washington, 29. marca. (K) Nemški memorandum glede reparacij, ki je bil pred kratkim predan državnemu sekretarju Hughesu, se, kakor se čuje, pridružuje ameriškemu predlogu glede sestave mednarodne komisije.

Italija in francosko-nemški spor.

Pariz, 29. marca. (T) »Temps« poroča iz Bruslja, da belgijski vladni krogi kategorično zanikajo politično mislijo zunanjega ministra Jasparja z ozirom na njegov sestanek z italijanskim min. predsednikom. »Temps« pripominja, da je popolnoma naravno, ako je Jaspar ob priliki milanskega sestanka konferiral tudi o medzavezniški po-

ruhrski akciji, da pa je izključeno, da bi bil Jaspar zahteval Mussolinijevo posredovanje, oziroma ojačenje poruhrske posadke z italijanskimi četami.

Rim, 29. marca. (K) »Tribuna« da manira vest nekega pariškega lista o posredovanju Italije v vprašanju Poruhrja.

Vprašanje južne železnice rešeno.

Rim, 29. marca. (Z) Konferenca o ureditvi vprašanja južne železnice je snoči končala svoje delo. Danes se podpiseta oba sklenjena sporazuma. Sporazum o tranzitnem prometu določa

edinstveno načelo za promet, ki vsebuje tudi točke za nadaljevanje edinstvene uprave južne železnice. Avstrijski delegaciji se je posrečilo znižati obremenitev Avstrije.

Vzpostavitev rednega železniškega prometa z Madžarsko.

Beograd, 29. marca. (Z) V nedeljo, dne 1. aprila se otvori med našo državo in Madžarsko redni železniški promet preko vseh naših in madžarskih obmejnih postaj. Uvedejo se t. j. direktni brzovlaki med Beogradom in Bu-

dimpešto čez Osijek in Beli Monastir (Pelmonostor). S tem se prvič po vojni otvori med našo državo in Madžarsko ves oseben in tovarni promet preko vseh obmejnih postaj.

VOJNA ODŠKODNINA NAŠI DRŽAVI.

Beograd, 29. marca. (Z) Po uradnih podatkih ministrstva za poljedelstvo in vode je dobila naša država na račun vojne odškodnine lani od Bolgarske 12.000 ovac, 5000 konj, 6000 krav in 6000 bikov, iz Madžarske 3443 ovac, 700 konj in 3275 glav goveje živine, iz Nemčije pa 18.262 konj in 809 glav goveje živine. Letos smo dobili iz Madžarske 124 konj, 710 goved in 1561 ovac, od Nemčije pa 290 konj.

KAJ BO S TRSTOM?

Rim, 29. marca. (K) Poslanca Ginnata in Banelli sta danes izročila ministrskemu predsedniku Mussoliniju memorandum glede več tržaških vprašanj. Pri tej priliki sta se z ministrskim predsednikom razgovarjala o italijansko-avstrijskih dogovorih glede prometa preko Trsta. Mussolini je obljubil, da bo zadevo takoj proučil ter je zagotovil svojo podporo pri povzdigi Trsta, ki se mora sčasoma povzpeti do svoje prajšnje veljave.

PРАВNA KONVENCIJA Z BOLGARSKO.

Beograd, 29. marca. (B) V ministstvu za zunanje posle se zbirajo potrebni podatki za sklepanje konvencije o izročitvi krivcev po občnem pravu, da bi se tako omogočilo zasledovanje krivcev. Ta konvencija se bo sklenila med našo državo in Bolgarsko.

AMERIKA ZA POMILOSTITEV MOSKOVSKIH OBSOJENCEV.

Washington, 29. marca. (K) Vlada je ameriškemu poslaniku v Berlinu naročila, sporočiti moskovski vladi živo željo Amerike, da se obsojeni katoliški duhovniki pomilostijo.

VARČEVANJE V ITALIJI.

Rim, 29. marca. (K) Ministrski svet se je bavil z več ukrepi, ki se tičejo varčevanja in je na to odobril nasvet, po katerem bi se železniške proge v Lombardiji in Emiliji izročile v obratovanje zasebnim železniškim družbam.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani: Tekoči teden lekarna Piccoli na Dunjski cesti in Bakarić na Karlovski cesti.

Dnevne novosti.

Opozorjamo naše cenj. naročnike, da do konca meseca marca t. l. poravnajo naročnino, ker jim drugače brezposojno ustavimo list. Ravno tako prosimo vse one, ki smo jim pošiljali list na ogled, naj blagovoliijo naročiti »Jutranje Novosti«.

UPRAVA »JUTRANJE NOVOSTI«

— G. pokrajinski namestnik Ivan Hribar se je včeraj dopoldne ob 9¹⁵ odpeljal s svojo družino na velikonocne počitnice. — Iz diplomatske službe. Namestnik šefa kabineta ministrstva za zunanje zadeve, g. Spasovec, je imenovan za tajnika našega poslanstva v Berlinu. — Uradni list št. 30 prinaša besedilo sporazuma in konvencije, sklenjene med našo kraljevino in Italijo za izvrševanje odredb rapalske pogodbe z dne 12. novembra 1920.

— Poštni denarni promet z nanovo otvorenimi poštami uradi. To dni se je odprl denarni poštni promet (po nakaznicah) s poštami uradi v Dalmaciji in tretjem pasu. Imena otvorenih pošt so: Božava, Pretna, Privlaka, Račanje, Smilčić, Vinjara, Biograd, Filipjakov, iz Veliki, Novi grad, Pokošnje, Pažman, Posedarja, Preko, Sali, Tkon, Ujan, Zdrilac, Zemunik, Ist, Mula, Nin, Olib in Silba.

— Osebnosti v službi. Imenovanja. Za činovnike IV. razreda poštarišča II. razr. Matilda Jak, Marija Zrler, Alojzija Kopač, Antonija Kuhelj, Ivanka Gestrin; za činovnike VI. razr. poštarišča V. razr. Matevž Stefa, Pavla Cihna, Milutina Nagode in K. Vrančič v Ljubljani; za činovnika II. razr. kontrolorja III. razr. Albin Zeleznik, za činovnika IV. razr. kontrolorja V. razr. Henrik Šiška in Andrej Hrovat; za činovnika V. razr. poštarišča IV. razr. Rudolf Holc; za činovnika VI. razr. poštarišča V. razr. Jurij Pilato ter Amalija Vargazon v Mariboru; za činovnika IV. razr. kontrolorja V. razr. K. Tjefengruber, Vojteh Kosar, Stefan Belc in za činovnika VI. razr. poštarišča V. razr. Ljudmila Strniša v Mariboru; za činovnika II. razr. kontrolorja III. razr. Fr. Erman in poštarišča I. razr. Matilda Stiglic; za činovnika IV. razr. poštarišča III. Stiglic; za činovnika Ant. Boc v Celju; za činovnika II. razr. kontrolorja V. razr. Emil Predika in za činovnika VI. razr. poštarišča V. razr. Terezija Vrančič; za činovnika V. razr. poštarišča IV. razr. Rupert Trull v Zidanem mostu; za činovnika II. razr. upravnika III. razr. Tona Berčan ter za činovnika II. razr. upravnika III. razr. Iv. Ulepč; za činovnika II. razr. poštarišča I. razr. Franja Piterman in za činovnika VI. razr. poštarišča V. razr. A. Januš v Domžalah; za činovnika II. razr. upravnika III. razr. Marija Lichtenegger v Ljubnem, Marija Urbančič v Skočjanu pri Mokronogu, Cecilija Elsel v Sent Vidu pri Stični, Marija Gorčar v Mozirju, Franja Segar v Studencu pri Ljubljani (ig), Marija Klopčič v Radečah, Marija Lilek v Javorniku na Gorenjskem.

— § 104 s. k. z. Pri državnem pravdnstvu v Ljubljani je bila predvčerajšnjem vlojena ovadba proti g. Engelsbergerju iz Krškega radi prestopa po § 104 s. k. z., ker je kot predsednik demokratskega shoda v Krškem dne 11. marca 1923 v gostilni Havelka žalil državnega funkcionarja.

— Promet s Sušakom. Ker ni še vzpostavljen poštanski promet s Sušakom, je dobil postajenabekelj v Bakru naročilo, da ukrene vse potrebno, da se čimprej primerno uredi postaja na Brajdici. — Brajdica je jako lepa postaja in bo služila izključno tovarnemu prometu.

— Razpisana zdravniška mesta. Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Grosuplje in Središče. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— Kaznovanje v srednjih šolah. Ker je ministrstvo prosvete dooznalo, da nekateri profesorji slabo ravnaajo s svojimi učenci s tem, da jih kaznujejo s protizakonitimi kazni, je poslalo ministrstvo prosvete okrožnico na vsa srednješolska ravnateljstva z oštro prepovedjo, da se sme v bodoče poslužiti samo v zakonu predvidenih kazni.

— Protialkoholni dan v Jugoslaviji. — Dneva 16. in 22. aprila bosta najhujše protialkoholna dneva v naši kraljevini. V teh dneh se bodo vršila razna protialkoholna predavanja.

— Opomin delodajalcem. One stranke, ki se obračajo na ministrstvo za socialno politiko glede dovoljenja za nameščenje inozemskih delavcev, morajo, ako želijo dobiti direkten odgovor, priložiti razen potrebnih kolektivnih tudi dinarsko znanke.

— Popravek. V včerajšnje poročilo o običnem zboru Jadranske banke a. d. v Beogradu se je vrinila neželjena pomota. Pravilno se ima glasiti, da je celokupni promet Jadranske banke v pretečenem letu znašal 119 milijard (ne 29 milijard) 285.759.662 92 p. Naj se torej omenjeno poročilo popravi v tem smislu.

— Prenos pošte z zrakoplovom. Za prenos poštne pošiljave z zrakoplovi na črti Pariz—Strasbourg—Praga—Dunaj—Beč—Beograd—Bukarešta—Carigrad bo znala taksa za 50% več, kot je ustanovljeno v mednarodni tarifi. Prenos pošte prične s 15. aprilom.

— Družba občinskih lovov. Pri okr. glavarstvu v Radovljici se bodo oddali v zakup občinska lovišča za dobo 5 let, t. l. od 1. julija 1923 do 30. junija 1928 in sicer: v Ponedeljek dne 23. aprila lovi občin Kranjska gora, Rateče, Kropa, v torek dne 24. aprila lovi občin Jesenice, Koroska Bela, Gorje, v sredo dne 25. aprila lovi občin Bled, Bistrica, Srednja vas, Bled v četrtek dne 26. aprila lovi občin Ljubno, Leše, Mošnje in v petek dne 27. aprila lovi občin Lesce, Ovišje, Radovljica in Predgraj. Družba se prične ob določenih dnevih točno ob 10. uri dop. v uradni prostorih okr. glavarstva. Istotam so med uradnimi urami na opogled dražbeni pogoji.

— Srednja tehnična šola v Beogradu. Ministrstvo za javna dela je v sporazumu s prosvetnim ministrom odobrilo zgraditev srednje tehnične šole v Beogradu. Delo se je pričelo in v kratkem bo položen temeljni kamen. Ta šola je prva svoje vrste v Beogradu in bo najmodernejša v celi državi.

— Šesti notar v Zagrebu. Minister za pravosodje je imenoval dr. Čedomila Pavlovića, notarja v Ogulinu, za šestega notarja v Zagrebu. Dosedaj je imel Zagreb samo 5 notarskih mest.

— Cestna železnica v Beogradu. Ta teden prispe iz Nemčije na račun vojne odškodnine prva pošiljatev tramvajev najnovjšega tipa in sicer osem motornih voz in sedem remorkerjev.

— Prvi oznanjevalci aprila. Blizu se aprila s svojim vremenom in pa — prazniki. Prvo posetnico so ljubljancem poslali prazniki in pa april včeraj popoldne proti četrti uri. Nebo se je naoblailo in prvi grom v letošnjem letu je opomnil prestrašene ljubljanske mladenke in mladeniče, ki so bili za praznike že »zmenjeni«, da morada ne bo nič... Tudi rahel dež je podkrepil ta opomin, vendar se je nebo zopet kmalu zjasnilo, in ravnotako tudi obrazli obrazčki nadebudnih velikonočnih izletnikov. Hujša nesreča do včeraj še ni bilo.

— Danes, 30. marca, ob 20. uri se vrši na državni realni rusko predavanje A. J. Jerskega »Zadeva emigracije«.

— Bodite previdni! Na Karlovski cesti št. 23 imata trafiliko trgovca Antonija Kušljanova in njena družabnica Antonija Kramarjeva. Povodom prepira glede prispevka stroškov pri poskusu poravnave se je izrazila Minka Sterbanova v pisarni srezke uprave napram komisariju Deržaju, da je ta, ki obravnava to trafiko podkupljen in je zahlevala drugega. Temu je pritrdila tudi ena solastnica in obe se bota zagovarjali radi razžaljenja javnih funkcionarjev, ki je kaznjivo po znanem § 104 s. k. z.

— Mestna hranilnica ljubljanska na veliko soboto ne uraduje.

— Mariborske vesti. Avtomobilna zveza Maribor—Sv. Lenart. Pred nekaj dnevi je mariborski okrajni zastop prevovala družbi, ki vzdržuje avtomobilno zvezo med Mariborom in Sv. Lenartom v Slov. Gor., nadaljnji promet, češ da avtomobilni kvarijo cesto. Družba pa je sklenila, da bo tudi zanaprej poslovala, ker ima za to potrebno koncesijo od ministrstva pošte, ki je edino kompetentno v stvari. Zato se bo tudi zanaprej obrnila avtomobilna zveza in sicer vsak ponedeljek, sredo in četrtek. Le na velikonočni ponedeljek avto ne bo vozil, pač pa bo zato vozil naslednji dan, t. j. v torek. — Nesreča. Pri Glušici na Koroski cesti je zidar Alojz Žizak pri popravljanju strehe po ne previdnosti, ker se pri delu ni privzel za vrvo, kakor je to predpisano, padel s strehe in se močno poškodoval na desni roki in tudi na glavi. Pri pomoči mu je nudil rešilni oddelček, narkar je bil izročen v domačo oskrbo. — V petek 13. aprila t. l. ob 8. uri zvečer bo v mali sobici restavracije v grški kleti redni letni občini zbor umetniškega kluba »Grohar« v Mariboru.

— Član jugoslovenskega akademikega društva v Mariboru g. Boris Ivan Karis je napravil drugi državni izpit in graški tehniki in si pridobil diplom inženirja za strojništvo.

— Smrtna kosa. V Beogradu je umrl Živko Jovanović, novinar in bivši komunistični poslanec.

— Epilog k usmrtili Alije Alijagica. — Pred zagrebškimi sodiščem sta se dne 2. aprila pojavila Ivan Mravinc in Jurij Orsaga iz Zagreba, ker sta prišla navskriž s kazenskim zakonom. Ko sta po izvršeni justifikaciji zapustila sodno palačo, je rekel Mravinc sledeče: »Kakšna pravica je to, je li to vlada, kaj je to? Kakor izgleda smemo ubiti tudi ml in smemo tudi ml izreči pravico.« Orsaga pa je temu pritrdil z besedami: »Tako je.« Obtožnica sta bila kaznovana na 100 Din globe oz. mesec dni zapora.

— Nov ruski list v Berlinu. Ruski emigranti v Berlinu nameravajo v kratkem izdati nov list »Rodina«, ki bo izhajal v nemškem jeziku. List bo dnevnik velikega stila.

— Uvedba poletnega časa na Francoskem. Pariški listi poročajo, da uvedejo Francozi poletni čas s 1. aprilom t. l. — Na Anglijskem se uvede poletni čas z 22. aprilom in se konča s 16. septembrom.

— Smrt francoskega generala. General Mounoury je v železniškem vaku med Orleansom in Parizom na srčni kapi nenadoma umrl.

— Tatvina. V Ribnici je ukraden neznan krošnjar posetniku Ivanu Lovšinu dve usnjati črni listnici, v katerih je bilo okrog 6800 kron denarja in nekaj pisem.

— Razne tatvine v Ljubljani. V kavarni »Central« je ukraden poznanec čevljarju Karlu Kovaču zimski povzračnik zelenkaste barve vreden 3000 kron. — Na Vodnikovem trgu je izmaknil nepoznat žepar služkinjo Josipini Stare ročno torbico. V njej pa je našel tat samo rožnate cvetice. — Posestniki Cilkri Krokovi v Prisojnih ulici sta bili ukradeni iz zaklenjenega vrta dve grahasti koki, vredni 400 kron.

— Neznane mrtevce so našli na polju pri Nedeljah. Mož je star okrog 45 let, je srednjeoklene postave in črno oblečen. Pri njem niso našli prav ničesar.

— Čezgave so rožine? Dne 27. marca je prišla ljubljanska policija nekoga Henrika Šabca. Mož je prodajal 4 vreče rožin po izredno nizki ceni kg 100 kron. Mož trdi, da je kupil rožine v Zagrebu od nekoga neznane prodajalca. Kdor bi tozadevno kaj vedel, naj javi nemudoma pol. ravnateljstvu. Ostanek dve vreči je policija zaplenila.

— Opeharjeni cestarji. Dne 22. marca je prišel v Gorenjo vas v Poljanski dolini nad Skofjo Loko prefrigan ljubljancin in se predstavil cestarjem dotičnega okoliša kot cestni kontrolor, katerega je poslala deželna vlada iz Ljubljane. Pravil je, da bodo morali s 1. aprilom napraviti vsi cestarji na Gorenjskem nove prošnje za službo in jih kolikoli s kolkom po 5 Din. Lagal je, da bo ta dan prevzela država vse ceste v lastno oskrbo. Cestarji so mu plačali za kolke 170 kron. Obenem pa je ukradel cestarju Andreju Dolencu iz Loga srebrno uro z verzičico, vredno 2000 kron.

— Osveta užaljenega ljubimca. Državnemu pravdnstvu v Sarajevu je bil predan neki Barič, ki je ustrelil svojo priljubljenko Julijo Feild. Svoje dejanje je izvršil radi tega, ker ga je radi njegove nezvestobe zapustila in se ni hotela več povrniti k njemu.

— Ciganji ukradli otroka. Beograjski policiji je naznanila neka žena, da je kar naenkrat izginil njen triletni Zoran. Polzvedovala je pri vseh svojih sosedih, toda o otroku ni ne duha ne sluha. Šele pozneje so ugotovili, da se je ravno v kritičnem času nahajala v bližini večja ciganska tolpa. Cigane zasledujejo.

— Zastrupila se je v kofli. K neki svoji prijateljici v Zagrebu je prišla tedi neka Blarica Ojak, delavica na državnem kolidvoru v Zagrebu. Ker je ni našla doma, je hotela počakati v prostoru za centralno hišno kurjavo. Zleknila se je v kofli in zaspala. Ko se je vrnila njena prijateljica domov, jo je našla mrtvo. Zadušila jo so plini, ki so se širili po kofli.

— Čevlje kupuje od domačih tovarn. Tvrde Peter Kozina & Co., z znanjko Pekko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Breg 20 in Aleksandrova cesta 1.

Po Veliki noči začnemo priobčevati povest

„Andrej Ternouc“ reliefna karikatura iz minulosti.

Izvirno slovensko delo,

polno romantike in satire na tisto vrsto slovenske zgodov. povesti, ki hoče vse, kar je bilo, kazati lepo in junaško. Da ni preteklost rodila samih svetnikov in herojev, kažemo že mi, njihovi potomci, ki imamo poleg dobrih gotovo tudi lepo kopo slabih lastnosti. Isto nam na zanimiv in prijeten način pripoveduje tudi zgodba Andreja Ternouca.

Novosti iz Primorske.

— Odpravljenje pretur. Med 550 preturami oziroma okrajnimi sodišči, ki jih sedaj odpravi Italija, bodo na Gorškem odpravljeni preture v Vipavi, Kobarižu in Cerklenu. Vsekakor je čudno, da so odpravi pretura v Kobarižu, ki je gotovo bolj obložena z delom, kot marsikatera druga.

— Oozni požar na Opčinah. V nekem gozdu blizu Opčin je iz neznanh vzrokov izbruhnil požar in sicer istočasno na več mestih. Požar so pogasili tržaški ognjenjaci. Proti večeru istega dne, pa je zopet pričelo goriti v nekem drugem gozdu nad Barkovljami. Tudi ta požar se je posrečilo po napornem gašenju ugasiti.

Sokolski vestnik.

— Sokolsko gledališče v Radovljici ponovi na belo nedeljo dne 8. aprila t. l. ob 15. uri igranje »V znamenju križa«. Po tej uprizoritvi se igra ne ponovi več.

Iz društvenega življenja.

— Osrednje društvo poštne in brzojavne službe v Sloveniji. Društvo poštne in brzojavne službe v Sloveniji, priredi dne 6. maja t. l. v prid po umirli osrtoletim in bolnim članom javno tombolo na Dečkovem trgu v zvezi z večerno veselico v vseh prostorih narodnega doma v Celju.

— Zveza bivših salezijanskih gojencev ima na velikonočni ponedeljek dne 2. aprila t. l. svoj redni občini zbor na Rakovniku. Popoldne ob pol 6. uri priredi v Mladinskem domu na Kodeljevem tamošnjem naraščaj na čast udeležencev in njihovim družinam igranje »Kraljestvo ljubene« z godbo. Sledi zabavni večer. Gostje kot prijatelji mladine dobrodošli!

— V Ptuj se je ustanovila podružnica društva »Soča«. Začasnim predsednikom je izvoljen g. Perne. Na Velikonočni ponedeljek priredi še pešizlet na Vurberk. Zbirališče pred »Vinarijo« ob pol 13. uri. Prijatelji društva dobrodošli!

Narodno gledališče v Ljubljani.

DRAMA.

Mar. 20. petek: Zaprt.
Mar. 31. sobota: Zaprt.
April 1. nedelja: ob 8. uri zvečer: Otok in Struga, Izven.
April 2. ponedeljek: ob 3. uri popoldne: Za pravdo in srce, Izven.
Ob 8. uri zvečer: Othello, Izven.
April 3. torek: ob 8. uri zvečer: Koncert opernega baritonista Aleksandra Balabana, Izven.
April 4. sredo: Otok in Struga, Red B.
April 5. četrtek: Othello, Red E.
April 6. petek: Otok in Struga, Red D.

OPERA.

Mar. 30. petek: Zaprt.
Mar. 31. sobota: Zaprt.
April 1. nedelja: ob polu 8. uri zvečer: Gorenjski slavček, Izven.
April 2. ponedeljek: Carmen, Izven.
April 3. torek ob 6. uri popoldne: »V kraljestvu pačkov«, Mladinska predstava, Izven.
April 4. sredo: Vrag in Katra, Red D.
April 5. četrtek: Nižava. Gostovanje gospičine Hane Pirkove iz Bratislave, R. C.
April 6. petek: Čarostrelec, Red A.
April 7. sobota: Janko in Metka, Izven.
April 8. nedelja: Sevilski brivec, Izven.

Izpred sodišča.

Ljubljana, 29. marca.

MLADA NEPRIDIPRAVA.

Dva še nedorasla dečka, ki sta komaj oproščena šolskega pouka — eden izmed njih je hodil 4 leta v prvi razred — sta izvršila predrzno tatvino. — Josip Kunčič iz Radovne in njegov tovariš Anton Ambrožič iz Merka sta ukradla v eraričenem gozdu na Milcah 8 smrekovih hlodov, katere je kupil od erarja Vinko Jan. Iz gozda na Mežaklju pa sta ukradla štiri hlode, last erarja. Odžagala sta lastninske žige in prodala hlode za 2300 kron. Prvi obtoženeec se jako nalvno zagovarja, da je bil uverjen, da so hlodi last njegovega starega očeta, drugi pa trdi, da ni vedel čegar je ta les. Na vprašanje kam sta djala denar, pravi prvi, da si je kupil »pruštah pa hvače«, drugi pa trdi, da je dobil samo 80 kron, katere je »spotrkal«. Z ozirom na njihovo mladost, slabo vzgojo in duševno menljivost, je bil obsojen Josip Kunčič samo na en teden strogega zapora, drugi pa, ki je tako temeljito proučil že prvi razred, je bil oproščen.

ŠE DVA TAKI!

Mizarska vajenca Ivan Grlic iz Dednega dola in France Kotalj od Ihanca sta večkrat po malem pokradla svojemu mojstru Juriju Petroviču v Rožni dolini razno mizarsko orodje, kakor obliče, diela, svedre, izvijače, ključavnice, kljuke in drugo. Petrovič je opazil tatvino, ni pa vedel, kdo mu krade. — Nekoč je pustil v delavnici nalašč 170 kron in pazil s tovaršem Oblakom na tat. Priplazila sta se obtožena, odprla vrata s ponarejenim ključem in udrla skozi okno v delavnico. Pograbila sta denar in pobegnila. Nedaleč od hiše sta si denar razdelila in v tem hipu sta jih prišla opazovati. Dečka tatvino priznata in obljubila, da bodeta od sedaj naprej pošteno živela. Obsojena sta bila vsak na dva meseca težke ječe. Vstevši v kazen preiskovalni zapor ob 13. jan., sta dečka kazni oprostila.

IZPRED SODIŠČA.

Mar. 20. petek: Zaprt.
Mar. 31. sobota: Zaprt.
April 1. nedelja: ob 8. uri zvečer: Otok in Struga, Izven.
April 2. ponedeljek: ob 3. uri popoldne: Za pravdo in srce, Izven.
Ob 8. uri zvečer: Othello, Izven.
April 3. torek: ob 8. uri zvečer: Koncert opernega baritonista Aleksandra Balabana, Izven.
April 4. sredo: Otok in Struga, Red B.
April 5. četrtek: Othello, Red E.
April 6. petek: Otok in Struga, Red D.

Gospodarstvo.

INDUSTRIJA.

× Industrijska sol iz Kreke. Glede nabave industrijske soli v Kreki je uprava državnih monopolov v Beogradu z razpisom z dne 15. marca 1923, M. P. 8027 naročila Monopolnemu predstavništvu uprave solarne v Kreki, da postopa pri dobavi soli sledeče: Čim dobi od uprave nalog, s katerim se dovoljuje kakor tudi nakup industrijske soli, mora to trdiko takoj obvestiti z navedbo vsote, katero ima poslati na naslov Predstavništva monopolne uprave solarne v Kreki na račun kupnine za sol, vreče, stroške denaturiranja, nalaganja in ekspedicije. Čim ta denar prispe, ima navedeno predstavništvo naročilo trditi takoj dobaviti plačano količino soli. Prošnjam za dovoljenje nakupa industrijske soli je treba poslati preko pristojne trgovske in obrtniške zbornice z uverjenjem, da so vsi davki plačani. V prošnji mora biti točno označena količina soli, katere je trditi potrebna in za katero vrsto industrije soli obrti je potrebna. Kolektivna za prošnjo znaša 13 dinarjev. S tem razpisom je ustrezno industrijskim krogom, katerim so se stavile v zadnjem času pri nabavi industrijske soli iz Kreke precejšnje težkoče.

× Državni premožni komisariat v Madžarski. Madžarski trgovinski minister je sklenil, da ne ukine državnega premožnega komisariata. Tako za enkrat še vedno ne bo vzpostavljen svobodni promet s premožem v Madžarski.

× Naraščanje draginje v Avstriji. Vsed narasle draginje je zvišala dunajska industrijska zveza industrijskim nastavljenjem, ki imajo kolektivno pogodbo, njihove draginske doklade na 730 odstotkov. Dosedaj so znašale draginske doklade 520 odstotkov. — Pekovski pomočniki v vseh tovarnah so zahtevali dne 20. marca povzpetanje prejemkov, kar bo povzročilo nepetno podražitev kruha v Avstriji.

× Stavka v Indijski petrolejski industriji. V sredo je stopilo okrog 4000 delavcev pri petrolejskih vrelcih v Yenang-Yang v Indiji v stavko. Vsed te stavke so prizadeje vse indijske petrolejske družbe.

TRGOVINA.

× Živinski semenj v Mariboru dne 27. marca 1923. Priglasilo se je 6 konjev, 11 bikov, 125 volov, 311 krav in 6 telet, skupaj torej 459 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli volji za 1 kg žive teže 48 do 54 kron, poldebili volji 36—47, piemenski volji 35 do 46, bikji za klanje 22—42, glavne krave debele 38—43, piemenske krave 30—37, krave za klobasarije 23—30, molzne krave 25 do 27, breje krave 25—37, mlada živina 33 do 52. — Mesne cene: volovski meso I. vrste 1 kg 80 kron, volovski meso II. vrste 76 kron, meso od bikov, krav, telet po 70 kron, teletje meso I. vrste 76 kron, teletje meso II. vrste 70 kron, svinjsko meso sveže 120 do 140 kron.

× Izvoz jaje iz naše države. V Ptuj se je ustanovila podružnica velike trvdke Klefisch za izvoz jaje in perutnine. Trvdka, ki ima v vseh večjih mestih srednje Evrope svoje podružnice, se je ujednčila z dosedaj nemško trvdko Valentin Reinhard, prevzela istotam prostore in bo izvažala le v celih vagonih. Ker so štajerska jajca in perutnina mnogo boljše kakovosti, kakor v drugih krajih naše domovine, gre trvdki povsem le zato, da dvigne s tem boljšim blagom renome vsega izvoza. Cene bodo kmalu poskočile, ker je tu le radi kakovosti mnogo konkurence, posebno od strani trvdke Suppanz in Valda ter bo prineslo okraju precej dobrih dohodkov. Konsumno društvo naj bi se pravočasno zainteresiralo za ceno pobita jaleca, ki so za takojšnjo uporabo ravnotako dobra, kakor cela in to predno bo prevzela odjem istih kaka alkoholna družba.

× Zagrebški velesmenj ob 22. IV. do 1. V. 1923. Zagrebški velesmenj opozoruje vse interesente letošnjega velesmenja, da se letos ne bodo izdajali nikakr obvezni znaki, temveč samo dve vrsti legitimacij, namreč imene in rdeče. Razstavljali dobe izključno rdeče legitimacije, ki imajo na čelu številko stanice, naslov trvdke in pa številko rešenja prometnega ministrstva, po katerem potujejo za polnočno voznino po železnih kraljevini SHS. Na notranji strani rdeče izkaznice se nahaja potrdilo o dodeljenem mestu z vsemi navodili. Ni treba in tudi ne more biti n. pr. pri del. družbah naslov trvdke enak s podpisom domosilca. Vsak razstavljalec dobi samo eno rdečo legitimacijo in se v duplikati ne bodo izdajali. Rumene legitimacije za 50 odstotni popust po železnih, ki veljajo kot stalne vstopnice za posetnike velesmenja, se izdajajo proti plačilu 40 dinarjev za komad. Pri teh mora biti naslov istoveten z lastnoročnim podpisom posetnika.

× Trgovina s sladkorjem v Čehoslovadi. Čehoslovaške tovarne sladkorja so v zadnjem času prodale velik del svoje produkcije iz kampanije 1923 in 24 po 265 čehoslovskih kron. Zato so tovarne zvišale dogovorjeno ceno za sladkorno peso od 15 na 18 kron.

× IV. Mednarodni velesmenj v Liberecu. V dobi od 11. do 19. avgusta 1923 se vrši v Liberecu na Češkem mednarodni velesmenj. Uprava velesmenja je klub vsem finančnim težkočam sklenila znižati semeniške pristojbine ter bode v trgovskih in spedijskih oddelkih preskrbela lastno potrebo. Tudi vlada bode posetnikom velesmenja dovolila primerne olajšave, kakor znižano vožnjo itd. Prijava pola naj se pravočasno zahteva od semeniškega urada v Liberecu, kajti prostori se določujejo po redu dohajajočih prijavnic, katere morajo biti najkasneje do 1. maja 1923 pri omenjenem uradu.

× Nemško-francosko reparacijsko vprašanje. Kakor se govori o antantnih krogih, bo zahtevala Francija, ako pride z Nemčijo do pogajanj radi reparacij, 47 milijard zlatih mark. Ker je Nemčija pripravljena plačati le 30 milijard zlatih mark, je sporazum v doglednem času zelo dvomljiv.

Koncert kozaškega zbora.

Na zahtevo občinstva priredi na velikonocni ponedeljek, dne 2. aprila ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« vojaški hudočestveni kozaški zbor »Kubanec« pod vodstvom svobodnega umetnika S. G. Sokolova svoj drugi koncert s popolnoma novim sporedom. — Cene prostorov po 25, 20, 15 in 10 dinarjev; dijaški in vojaški po 5 dinarjev. Predprodaja vstopnic v kavarni »Zvezda« od 10. do 12. in od 5. do 9. ure zvečer. — Direkcija.

PROMET.

× Odbor za nadzorovanje gradbe železnic in pristanišč. Beograd, 29. marca. (B) Na predlog ministrstva za promet je ministrski svet sklenil ustanoviti »stalni nadzorovalni odbor za gradbo železnic in pristanišč iz zunanega zalega posojila iz leta 1922«. S tem je določen način kontrole države pri gradbi jadranske železnice, pristanišča v Boki in dela na ostalih železnicah, ki jih ima graditi ameriška družba. Ta odbor bode tvorili po en inženir prometnega ministrstva, finančni strokovnjak finančnega ministrstva in pravnik ministrstva za pravosodje. Osebe, ki pridejo v poštev za člane tega odbora, predlagajo resortni ministri, imenuje jih pa ministrski svet. Ta odbor je kompetenten za vse rešitve in sankcije, ki jih nalaga naši vladi pogodba o zunanjem posojilu.

× Pristop Rusije k mednarodni železniški uniji. Pariz, 29. marca. (K) Kakor poroča »L'Alre Nouvelle«, se medita v Parizu šef ruskega komisariata za promet Delgati in železniški inženir dr. Kimonov, da razpravljata o sprejemu ruskih železnic v mednarodno železniško unijo. Poslovodni odbor je kakor poročajo listi, že soglasno sklenil sprejem.

× Lokomotive za Italijo. Italijanska vlada je naročila v Avstriji 200 lokomotiv, ki jih bo dobavila neka dunajska trvdka tekom treh let. Prodajna cena bo znašala 300—400 milijard a. kron. To je novi slavolila državno dobavo inozemski trvdki, čaj, da je italijanska fašistovska vlada dopoljelelstvo.

POLJEDELSTVO.

× Žetev v Ukrajini. Po vesteh iz Moskve bo letošnja žetev v Ukrajini zelo ugodna.

Naše delavstvo.

Tako poraženo ni izšlo naše delavstvo še iz nobenih volitev kakor iz zadnjih. Ako pomislimo, da je imelo v prejšnjem parlamentu delavstvo iz Slovenije samo 7 zastopnikov, sedaj pa nima nobenega in v cel državi komaj dva mandata, potem si moramo še le predčuti strahovitost tega poraza.

To je zakrivila v prvi vrsti ljubosumnost delavskih voditeljev, ki so v borbi za mandate razbili prejšnjo še kolkortoliko enotno delavsko fronto na male in brezpomembne frakcije, izmed katerih ni mogla nobena priti do veljave. Uvidnejši narodni socialisti so hoteli še o pravem času strniti vse delavstvo v enotno fronto, kar je delavstvo odobraval. A voditelji posameznih političnih skupin so v svoji kratkovidnosti to preprečili, ker so se bali za svoje mandate in so spravili na tapet načelna vprašanja, po katerih se ločijo posamezne frakcije namesto, da bi se bili strnili in v pozneje razpravljali o tem. Sio je za to, kdo se bo udal že pred volitvami, kdo bo poražen že pred bitko. Sedaj pa so poraženi vsi skupaj in vsak posameznik.

Brezdvomno je ravno velika razcepjenost delavskih voditeljev in pa ne navadno oster, včasih naravnost ogaoben volilni boj med posameznimi skupinami, vse to je gnalo delavno ljudstvo kar v masah k dr. Korošcu in Radiću, ki sta brez posebnega truda in stroškov odnesla največ glasov iz delavskih vrst. To dejstvo je dokaz, da delavstvo obsoja ostuden osebni boj posameznih voditeljev, pred katerim trpi le delavstvo in njegovi interesi, ne pa voditelji. Zdrav in naraven čut delavstva je uvidel vse to in zato je storil svoje in obsodil vse tiste, ki so imeli zanj samo lepe besede in obljube, mislilo so pa le na sebe in svojo korist. To je dokaz, da je naše delavstvo po veliki večini zdravo in računa z razmerami. Zato bi se jako motil, kdor bi sodil po izidu volitev, da je naše delavstvo po večini orijentirano klerikalno, ali pa radičevsko. Naše delavstvo potrebuje predvsem zasiguran in človeško dostojen obstanek, ne pa raznih puhlih fraz o načelih, katera ga ne morejo ne nasiti, ne obeliti, ne obuti. O načelih lahko razpravljajo voditelji, katerih ne mori vsakdanja skrb za kruh in obleko, ki ne gledajo vsak dan svoje sestrade in v splošnem siromaštvu propadajoče družine.

Vse delavsko časopisje in vsi njihovi voditelji niso videli med volilnim bojem nobenega večjega sovražnika kakor lastnega sobrata, druge frakcije in pa — radikale. Niti desetinke vse svoje energije in črnila niso porabili v volilnem boju ne proti klerikalcem, niti proti Radiću ali pa Nemcem. Z obznanovanjem vredno doslednostjo in gorečnostjo pa so se bili vrhli proti lastnim, nekoliko drugače orijentiranim ljudem in proti NRS. Ali je potem čuda, da izid volitev ni drugačen, kakoršen je? Ali ni naravno, da so se v medsebojnem fanatičnem boju pomorili sami in so izšli kot zmagovalci tisti, katere so pustili ves čas lepo pri miru? Povdarjamo pa še enkrat, da temu ni krivo delavstvo, ampak njegovi voditelji.

Zanimivo je sedaj čitati časopisje, ki ima na načelni strani nobene naslov, da je delavsko glasilo te in te stranke. V resnici pa vsa takozvana »delavska« glasila niso delavska. To so glasila posameznih voditeljev, ki so se delavstvu sami vsilili in so hoteli po delavskih žuljih splezati kvišku. Da pa jih delavstvo ne mara in jih odločno odklanja, to so pa pokazale volitve dovolj jasno. Delavstvo se je spametovalo in se hoče iznebiti na vsak način teh lastnih plijav. Spametovali pa se niso voditelji. Iz njihovih glasil je razvidno, da si vsak izmed njih domišlja, da ima sedaj svoj večji ali manjši kader, katerega je treba idejno poglobiti, na zunaj pa razširiti, da mu pri prihodnjih volitvah prinese gotovo zmago. Kako se bo to zgodilo, o tem si seveda še ni noben na jasnem. Vse kaže, da voditelji tudi zadnja kruta šola ni spametovala in da hočejo še naprej slepomiti in če je možno, vrzel, ki zija med posameznimi frakcijami, še povečati.

Naša država je po veliki večini agrarna in se industrija kljub vsemu forsiranju še ne bo razvila tako daleč, da bi že v doglednem času dosegla, ali pa celo prekosila agrarizem. To leži na dlani in ni potreba še posebej dokazovati. Zato je naravno, da se bo moralo naše delavstvo še dolgo vrsto let naslanjati na takozvane meščanske, ali pa če hočete, agrarne stranke. Le v sporazumu s temi strankami more doseči tudi za sebe primerne uspehe, nikoli ne pa proti njim. To je jasno in vidijo danes celo tisti, ki doslej niso hoteli videti. To je uvidelo tudi delavstvo samo in zato je šlo v Koroščevo stranko, o kateri ne more nikdo trditi, da je izrazito delavska, ne pa meščanska stranka.

Na noben način pa v SLS ni mesta za naše delavstvo, ki je po veliki večini napredno, ne pa reakcionarno. Če je slučajno pri zadnjih volitvah zašlo v ta tabor, so temu krive razmere, pravzaprav voditelji. Zato bi bilo mnogo umestnejše, da bi resni »voditelji« delavstva daes premišljevali, ne kako bodo svoje neznatne frakcijske kadre poglobili in razširili ter s tem še povečali razdor v delavskih vrstah, ampak kako bodo privedli vse delavstvo iz reakcionarne dr. Koroščeve meščanske stranke v napredni, četudi navidez agrarni tabor.

Uverjeni smo, da bo naravni in zdravi čut našega delavstva to prejšnjej storil sam in če je treba tudi proti takozvanim voditeljem. — Zakaj pretežen del delavstva molče posluša premlete fraze o utopističnih idejah in raznih načelih voditeljev, realnost ga pa naravnost sili, da hodi drugo pot in dela drugače. To so dovolj jasno pokazale zadnje volitve.

MADŽARSKA.

— Pred novo krizo? »Novosti« javljajo iz Budimpešte, da vlada v tamošnjih političnih krogih veliko razburjenje. Bethlen je izjavil, da bo v slučaju, če se ponove politične demonstracije na ulici, odredil obsešno stanje. Unionistična stranka je tik pred razkolom ter bo prva posledica tega padca vlade. Oladni krogi so vsled delavskih demonstracij in revolucionarnih manifestacij razburjeni. Po vseh znakih proti madžarskemu oltičnemu življenju teža notranja kriza.

Iz prosvetnega življenja.

— Nova Meškova knjiga. V »Narodni založbi« v Ljubljani je izšla nova knjiga našega najboljšega pisatelja K. Meške »Naše življenje«. Knjiga stane 18 Din ter se dobi v vseh knjigarnah. O knjigi priobčimo daljšo oceno.

— Druga izdaja Meškove knjige »Ob tihih večerih«. V založbi knjigarne iz Kleinmayr v Fed. Bamberg v Ljubljani je izšla druga izdaja Meškove knjige »Ob tihih večerih«. Knjiga stane ukusno vezana 40 Din. Daljše poročilo priobčimo prihodnje dni.

— Tone Solišk »Trbovlje«. Izšla je v založbi »Slov. soc. matice« gorenja pesniška zbirka, ki se odlikuje po svoji izklesanosti. — Cena brošuram izdvoje je 12 dinarjev, vezanemu 17 dinarjev. Dobi se po vseh knjigarnah. Daljše poročilo o knjigi priobčimo prihodnjilj.

— Schillerjeva Marija Stuart v Župančičevem prevodu. Schillerjevo Marijo Stuart je prvi preložil v slovenski jezik Fr. Cegnar. Ko se je ta drama lanske leto vprizarjala na našem dramskem odru, je Cegnarjev prevod v to svrhu predelal dramaturg, diti naš pesnik O. Župančič. Popolnoma novo predelal je ta prevod z literarnim uvodom ravnatelja dr. Lokarja in opremljen s slikami — izšel pri kr. zalozi Solških knjig in učil v Ljubljani. Zunanja oprema te knjige je krasna in cena skromna; dijakom je priporočljiva šolska izdaja na lažjem papirju, ki je še za polovico cenejša. Kr. zaloza Solških knjig in učil v Ljubljani je s tem delom vsvarila vzorec za podobne izdaje naših pisateljev. Jezik je, kakor pri Župančiču ni drugače pričakovati, vseskozi dovršen tako, da bo ta knjiga v kratkem postala veselo našega naroda in dika vsake zasebne in javne knjižnice.

— Narodopisje. Kakor znano, je neutrudi profesor Albert St. poleg znanh svojih del o narodnih veznanah in narodnih nošah lanske leto izdal v kr. zalozi Solških knjig in učil v Ljubljani krasno zbirko: Narodni okraski na pirih in kožuhih, ki je bila uvedena kot šolska pomožna knjiga za pouk v risanju in narodopisju na šolah vseh panog v Sloveniji in v Bosni ter Hercegovini in je naša zanimanja tudi v inozemstvu zasluzi v Avstriji, na Češkem in Francoskem. Enako zanimanje bo gotovo tudi naša nova zbirka: St. Narodni okraski na odno in pohištvu I., ki je nadaljevanje

omenjenih zbirk. Vedeti moramo neutrudnemu nabiralcu Stihu hvalo in pričakujemo, da bo temu vezku sledilo še več drugih, kjer bomo videli še več vzorcev narodnega orodja in pohištvu; hvalo pa moramo vedeti posebno tudi vodstvu kr. zaloze Solških knjig in učil na njegovi požitvalnosti in v njegovem razumevanju pri izvedbi Stičevih načrtov, ki mu želimo čim največ uspeha. Priznanja Stihu ne bo manjkalo; od vseh strokovnjakov mu je gotovo, zlasti pa od izdelovalcev pohištvu, ki si v tem delu dobili prvič res narodne vzorce.

— Podkrajšek. Trgovsko in obrtno spisoje. Podkrajška poznamo že dolgo kot izvrstnega pisatelja obrtno in trgovskosolskih knjig; na njegovih ramah sloni pravzaprav vsa obrtnosolska literatura. On je že pred leti spisal »Računstvo«, »Zemljepis«, »Računske naloge« in »Trgovsko in obrtno spisoje«. Zadnje čase je izpod njegovega peresa na novo izšlo »Knjižovodstvo« in »Računstvo« za lesne obrte in za ženske obrte, vrhu tega »Državljanjski nauk za obrtnike«. Lahko rečemo, da je gospod Podkrajšek naš najpodojiteljši najtemeljiteljši in najpožrtvalnejši pisatelj solških knjig; poštvalnost naglašamo, ker še noben slovenski pisatelj ni obogatel, najmanj pa pisatelj solških knjig. Znanja izvrstna knjiga Trgovsko in obrtno spisoje izhaja pri kr. zalozi Solških knjig in učil v novi predelani izdaji v dveh delih. Prvi del, ki obsega Spisoje za svobodne, rokodelske in trgovske obrte je ravno kar izšel. Na knjigo nam na 344 straneh nudi vse, kar tozadevno potrebuje obrtnik in manjši trgovec; poslovnio dopisovanje, nalnovejša določila o poštnih, denarnih in tovarnih pošiljkah, listine in različne vloze do oblastev itd., in bo kakor je bila doseadanja manjša izdaja neobhodni pripomoček vsakega obrtnika in trgovca. Drugi del izlize do srede aprila in bo obsegal Spisoje za koncesijonirane obrte in bo istotako vseboval vse, kar je glede dopisovanja potrebno vedti imejteljem koncesijoniranih obrtov.

— Mednarodni kongres bibliotekarjev in bibliotek v Parizu. Pariški listi poročajo, da se vrši v dnevi od 6. do 9. aprila v Parizu mednarodni kongres bibliotekarjev in bibliotek. Kongres se vrši pod pokroviteljstvom predsednika francoske republike, francoske vlade in petorice stalnih tajnikov francoske akademije znanosti. Kakor izgleda, naša kraljevina ne bo zastopana.

Poruhrje in svetovno gospodarstvo.

V »Českem Slovu« priobčuje znaní češki narodnogospodarski publicist Jan Kašpar članek, ki ga prinašamo v izvečku. Iz vsebine članka so razvidne programatične smernice čeških narodnih socialistov z ozirom na gospodarsko obnovo Nemčije.

Odpor, ki se je pojavil po inicijativni nemških vladnih krogov med držav. uradniki in rudarji v Poruhrju, je deloma že in bo v bližnji bodočnosti popolnoma zlomljen. Polnare nastopa po gotovem načrtu in se dobro zaveda, da bi sledil izgubi njegove va banke igre padec francoskega franka in — gospodarski kaos. Vesti iz Poruhrja javljajo, da napetost se ponehava in izgleda, da ni več daleč dan, ko se bosta Francija in Nemčija sporazumeli.

Za osnovo pogajanj pa se mora najprej določiti končna vsota reparacij in ta gotovo ne bo velika, da bi je Nemčija ne mogla plačati. Tudi če bi se ta vsota določila na 60 milijard zlatih mark, bo odpadlo na osebo 1000 zlatih mark, ki jih bo treba plačati v 20—30 letih. Obremenitev nemškega prebivalstva bi bila v tem slučaju sicer precejšna, toda še vedno znosna.

Kakor hitro bo enkrat določena svota reparacij in se Francija sporazume z Nemčijo, bo dana možnost, razpisati mednarodno posojilo. To bo največje in najgotovejše posojilo, kar jih je bilo razpisanih. Svota tega posojila mora biti tako velika, kakor svota reparacij z obrestmi vred plus deficit v nemškem državnem proračunu, tako, da se nikomur pozneje ne bo možno izgovarjati.

Del reparacij, ki pripada Franciji, bi se tej takoj izplačal, medtem ko bi oni del reparacij, ki odpada na Anglijo, zadržala Nemčija kot posojilo, ki bi ga porabila za nakup surovin in uravnovesenje svojega državnega proračuna. To posojilo bi Nemčija vrnila šele pozneje.

Posojilo za Nemčijo bi se razpisalo po vsem svetu in kot najsigurnejši papir bi gotovo imelo popoln uspeh. V državah, ki bi na tem uspehu bile direktno zainteresirane, bi se mu nudile gotovo še posebne ugodnosti. Predvsem v Franciji bi se za to posojilo storilo vse mogoče.

Posojilo bi garantirale Nemčija, Anglija, Francija in Amerika ter poleg tega gotovo vse države, ki so v kaki zvezi z reparacijami.

S tem posojilom bi se dosegli sledeči rezultati:

Francija, ki ima danes niti denarja, niti kredita in ki stoji pred finančno katastrofo, bi mogla poravnati svoje obveznosti in spraviiti svoj državni proračun v red, čemur bi neobhodno sledilo dvigvanje franka in povratek k mirovnemu gospodarstvu. Trditve, da se Francija ne more izogniti finančni katastrofi, tudi če dobi reparacije, ni pravilna, ker bi se francoski državni izdatki zmanjšali za dve tretjini, če se dvigne frank na mirovno pariteto.

Anglija, kateri bi Francija plačala svoje dolge, bo vesela, da se enkrat reši tega vprašanja, ker se mora popolnoma posvetiti svoji politiki, ki ji dela precejšne preglavice. Kakor hitro ji Francija plača svoj dolg, nastane v angleškem državnem proračunu prebitok in pričelo se bo zniževati davke. Ker bi se dvignili tečaj evropskih nezaposlenosti bi se zmanjšala.

Amerika, ki bi garantirala to posojilo, bo mnogo pridobila na svoji trgovini, ki bi ogromno narasla, ker ameriška industrija se je v vojnem času silno razvila. V tem oziru bi lahko uspešno konkurirala z ostalimi državami, ker bo trajalo še precej časa, predno bo evropska industrija dohitela ameriško.

Nemčija, ki bi dobila motorije, Poruhrje in posojilo, bi lahko spravila v red svoje finance. Seveda bi morala voditi pametno politiko in zapustiti svoje dosedanje bismarck-hohenzollerne smernice, ki se propagirajo tudi še sedaj v republiku.

In rezultat vsega tega: zagotovljen bi bil mir in omogočeno razumno in zdravo gospodarsko življenje. Kaki poskusi s strani Nemčije, odtegniti se plačilu svojih obveznosti, bi ne prišli v poštev, ker bi bila v tem slučaju tako Anglija, kakor tudi Amerika edina s Francijo, da je treba dolžnika prisiliti k kritju njegovih obveznosti.

Francija, ki bi polagoma okrevala od ran, ki ji jih je zadala svetovna vojna, ne bi mogla postati sama nevarna Angliji, ker gre njena politika v drugo smer. Nemčija pa, na dolga leta obremenjena s plačevanimi dolgi, bi imela dovolj dela, da spravi v red svoje gospodarstvo. Tako bi nastalo po dolgotrajnih hulskanjih končno pomirjenje, kakor hitro bi bil rešen ta največji problem sedanega stoletja in male države na jugu Evrope bi se s časom tudi konsolidirale in spoznale, da vodi k cilju le varčevanje, delo in predvsem pomirljivost.

Poljski tisk o izidu skupščinskih volitev.

»Robotnik« (osrednji organ poljske soc. stranke) objavlja pregledno razmotrivanje o naših volitvah. List piše: Do volitev je prišlo radi nesoglasja med radikalno in demokratsko stranko. Izhodna točka tega nesoglasja je bilo hrvatsko vprašanje. Vprašanje reforme državne zgradbe v Jugoslaviji je centralna točka cele volilne akcije, zato je treba s tega stališča razmotrivati tudi volilne rezultate. Bilo bi zgrešeno, sklepati, da je v Jugoslaviji komunistični pokret popolnoma oslabljen. Radikalna stranka je izšla številčno ojačena, a politično oslabiljena, ker je od sebe pahnila demokrate in narodne manjšine. Vlada bo koalicio težko ustvarila, a brez koalicio ne bo moglo vladati. Edno v slučaju, če bi hrvatski federalisti i nadalje bojkotirali skupščino, bi mogel Pašić sam vladati z radikalno stranko. To je naravnost nemogoče, ker je Radić izjavil, da se hoče na parlamentarnih tleh boriti za samostojnost Hrvatske v okvirju Jugoslavije. Volitve niso povoljne za doseganje vladno stranko. Pogoji za rešitev vladne krize še niso dani.

»Glas Naroda« (kler. org.) piše o naših volitvah ter naštevava volilne rezultate. Volitve so prinesle znatno poostreitev odnosov. Na Hrvatskem, v Slavoniji, Bosni in Hercegovini sta dve tretjini prebivalstva glasovali proti Beogradu, t. j. proti Pašiću, ki je predstavitelj centralistične ideje. List citira češki dnevnik »Venkov«, ki pravi, da so izgledi za parlamentarno delovanje nove skupščine zanekrat še zelo slabi. Pašiću da preostane samo koalicio z demokrti in muslimani, ako se poprje ne bi zedinili glede hrvatskega vprašanja.

Politične novosti.

NAŠA KRALJEVINA.

— Kot posledica volitev se pojavljajo ustavitve mnogih listov tistih strank, ki so ostale brez mandata. Tako je n. pr. v Osijeku prenehala izhajati klerikalna »Hrvatska Obrana« in v Zagrebu »Narodna Politika«, ki bo v bodoče izhajala samo kot tednik.

— Prošnje ruskih beguncev. Poljska vlada je izdala naredbo, po kateri mora vsak ruski begunec, ki se želi nastaniti na poljskem teritoriju izkazati, da je bil ob času izbruha revolucije monarhist. Ker je precej takih, ki ne morejo doprinesiti zadostnih dokazov, se obračajo na našo vladu s prošnjo, da bi se smeli naseliti v naši kraljevini. Dosedaj je Poljska izganjala že precej prizadetih Rusov.

ČESKOSLOVAŠKA.

— Obsojena politika dr. Lodgmana. V Buchlovi se je vršil javen shod nemške nacionalne stranke, na katerem je govoril kot glavni govornik poslanec dr. Lodgmann, ki je jako ostro napadal nemške agrarce. Sredi shoda pa je bil podan in sprejet tale nasvet: Javen ljudski shod, ki se vrši dne 18. marca 1923. v dvorani restavracije »Pri zlati krogli« v Buchlovi, javlja po zaslišanju referata poslanca nemške nacionalne stranke, dr. Lodgmana—Avena ter zastopnika Zveze poljedelcev Jos. Thürmerja, da ne more odobravati politike, za katero stoji nemška nacionalna stranka, zakaj ta politika je za nemški narod v češkoslovaški republiki dandanes brez vsakega upanja. Nasprotno izjavljajo zborovalci svoje soglasje s politiko Zveze poljedelcev v narodnem, gospodarskem ter prosvetnem oziru in izražajo popolno zaupanje poslancem in senatorjem Zveze poljedelcev za smotreno delovanje v dosego zahtev nemškega ljudstva v tej državi. Navedeni poraz Lodgmana na lastnem shodu je zanimiv dokaz, da iredentistije in politiki veldzadaje najdaje preje odpor, nego soglasje med češkimi Nemci.

— Narod in češkimu narodu. »Venkov« piše o nemški manjšini, ki je največja sovražnica češko-slovaške države ter pravi med drugim: Vsakemu narodu in narodu bi privoščili in privoščili njegovo svobodo, samo češki narod hočejo imeti — po besedah pokojnega dr. Gregra — privezanega kakor psa na verigi. — »Venkov« citira dalje »Bohemio« s prejšnjega dne, ki dolži mirovno pogodbo, na čile temelju je nastala češkoslovaška država, češ, mirovna pogodba je bila napravljena na temelju napačnih informacij, dobljenih od Čehov, ne da bi bili zaslišani Nemci, ki bi bili povedali resnico. — Nemci naj vedo, da so tvorili v čeških deželah od nekdanj manjšino, manjšino tudi v časih, ko jih je obevalo solnce habsburške milosti. — Se manjša manjšino tvorijo danes. Zato zahtevajo po krivici več kakor njih narodni manjšini gre po pogodbi. Vse to tudi imajo, da celo več kakor je po pogodbi določeno. Pojem samoodločbe gre samo narodu kakor celoti, ne pa njegovim drobem, kakršnega tvorijo Nemci v Čehih. Njih krčevati trud je, prevrtniti in skaltiti te povsem jasne pojme, zato ostane njih krík in vik glas vpjočega v puščavi tako doma kakor tudi širom sveta.

Volitve v logaškem okraju.

V logaški dolini je bilo vsega skupaj 1366 volilnih upravičencev. Ti so glasovali v občinski hiši v Starem trgu in v šolskem poslopiu v Iga vasi. Volitev se je udeležilo 1032 volilcev, potemtakem ni glasovalo 334 volilcev, ki je vsakakor značilna številka za politično indiferentnost kmetskega ljudstva. Glasovi so bili oddani sledečim: za NRS 24, SLS 825, SKS 14, Šusteršič 17, NSS 5, JDS 101, DLSS 28, SSJ 18. Potek volitev: Vsi državni uradniki logaške kotline so skoro po večini glasovali za demokrate. Klerikalci so napeli vse svoje sile, da so zbrali čim večje število kroglic. Zato jim je bilo vsako sredstvo dobrodošlo. V starotški cerkvi sta se volilnega dne brali kar dve jutranji maši in sicer ob 6. in ob 7. uri. torej baš v času, kadar se je ljudstvo pripravljalo, da gre na volišče. Seveda ni manjkalo tudi pridige, v kateri so duhovniki razvili svoj strankarski program in pozvali vernike, da v cerkvi sklenejo, da bodo glasovali za klerikalce. Kot drugod so tudi v našem okraju vplivali tudi na pobožne žene, ki da naj pripravijo svoje može, da oddajo svoj glas edino zveličavni klerikalni stranki. Zaostale niso tudi usmiljene sestre, ki so v volilni dobi hodile s križem v roki od hiše do hiše in zaklinjale ljudi, da glasujejo za klerikalce, ker se sovražniki pripravljajo, da pogazijo cerkev in šolo. Posebno so se odlikovali trije duhovniki in cela kopica njihovih ožjih sotrudnikov.

Volilni imenik ni bil v najboljšem redu. Kot dokaz naj služijo sledeči primeri: V mesecu februarju lanskega leta je bil nameščen kot državni komisar na posestvu Snežnik - Schönburg - Waldenburg g. V. N. Omenjeni se je tedaj takoj pismeno prijavil v občinskem uradu. Ko pa je prišel par dni pred potekom reklamacijskega roka pogledat, dali je vpisan, mu je bilo sporočeno, da se ne nahaja v volilnem imeniku. Obrnil se je na višje deželno sodišče v Ljubljani, ki mu je priznalo glasovalno pravico. Ravnotako ni bil uveden neki g. Sch. Dva brata G. sta bila vpisana pod enakim krstnim imenom »Jožef«, medtem, ko se en brat zove Jakob. Ko je prišel Jakob na volišče, mu je predsednik komisije izjavil, da mu ne more priznati glasovalne pravice. V volilnem imeniku pa se nahaja par oseb, ki sploh niso naši državljani, med temi tudi neki J. B., ki je seveda dobro zapisan pri klerikalnih magnatih. Radi tega bi bila revizija volilnih imenikov zelo umestna.

— V Bratislavi so zopet prišli madžarske ogleduhe. Pretekli teden je prišla češkoslovaška policija nameščena Angermayerjeve tiskarne, potem nekoliko njegovih družabnikov, med njimi mlado krasotico, same pristne Madžare, ki so osumljeni ovadstva v prid Madžarske. Kakor se čuje, so izvrševali člani zloglasne družbe ogleduško službo tudi v interesu češkoslovaške republike, in so prodajali svoj plen na obe strani. Nič čudnega, da jim je njih delovanje prinašalo lape denarje, od katerih so po kraljevsko živeli, dokler se ni njih početje odkrilo. Zdal premišljejejo o minljivosti svetne sreče v bratislavskih zaporih.

FRANCIJA.

— Berthelot in »Banque Industrielle do Chine«. »Matin« doznava, da je preiskava (na Kitajskem in v Parizu) proti Philippu Berthelotu in njegovemu bratu, senatorju André Berthelotu, dovela po osemnaestih mesecih do težke obtožbe. Senator Berthelot je okrivljen podkupovanja uradnikov; pri njegovem bratu so našli vsoto 5 milijonov frankov. Brat ne more izkazati, odkod je dobil to visoko vsoto. Njegove intervencije — bil je generalni tajnik na Quai d'Orsayu — v prid kitajski industrijalni banki so tembolj interesantne, ker v tem slučaju niso bili merodajni nacionalni interesi, kakor je to dokazoval g. Briand. Ta izid znane afeje je udarec za zadnji kabinet g. Brianda in voda na mlm njegovega nasprotnika Leona Daudea.

ROMUNIJA.

— Ureditev židovskega vprašanja. Iz Bukarešte poročajo, da se je te dni bavil ministrski svet z določbami o pravu rumunskih židov. Kabinet je sklenil, da se vse žide v vseh pokrajinah, ki so se 1. aprila 1918 naselili v Rumuniji, kratkoma prizna kot državljane. Tri mesece po dnevu, ko stopi ustava v življenje, morejo židje uveljaviti svoje pravice, seveda se morajo podvreči zakonu in dekretom. V tej zadevi bo zadnjo besedo izrekel parlament.

BOLGARSKA.

— Bolgarske reparacije. Iz Sofije poročajo: Listi se izražajo v jako ugodnem tonu o sporazumu, ki je bil sklenjen med bolgarsko vlado in mednarodno komisijo. »L'Echo d' Bulgarie« piše, da sta sedaj dve točki reparacijskega problema, ki sta že tri leta povzročali slabitev gospodarskega in finančnega življenja, našli zadovoljivo rešitev. Bolgarski narod da more z zaupanjem zreti v svojo bodočnost. »Mire opozarja, da je sporazum po mnenju Bolgarov uspešen sedanje vlade. »Pobeda« pravi, da je bilo bolgarskemu narodu odvzeto težko breme. Sedaj da stoji Bolgarski narod na novi prosti. Vladni politiki se ima Bolgarska zahvaliti za predpogoji mirnega dela. Z odpravo pritiskajoče klavzule neullskega pakta je podana možnost, da se reparacijsko vprašanje zadovoljivo reši.

KITAJSKA.

— Demisija kitajskih diplomatov. Nekateri diplomati Kitajske so predložili svoje ostavke, ker že dalje časa niso dobili nobenih prejemkov. Vlada jim ni 10 mesecev nakazovala nobenih vsot.

Novosti iz Rusije.

PPOMILOSTITEV MOSKOVSKIH OBDOJENCEV.

Rim, 29. marca. (K) »Corriere della Sera« javlja, da je papež že pred pričetkom procesa proti petrograjskemu nadškofu s posredovanjem šefa ameriške misije interveniral in dobil zagotovilo, da se bo eventualna razsodba suspendirala.

VOJNA PROTI RELIGIJI.

»Times« z dne 21. t. m. objavlja daljši dopis o sistematičnem boju, ki ga je sovjetska vlada napovedala veri. Da se vidi, kako rušijo boljševiki ta najpomembnejši temelj človeške družbe, prinašamo dopis v izvečku: L. 1918. je izdala vlada dekret, po katerem je verski pouk v vseh šolah neobvezen. Ker so stariši verouk zahtevali, so podučevali privatno duhovniki, navadno na domovih učencev. Ob koncu lanskega leta pa je sovjetska vlada prepovedala vsako privatno poučevanje verouka. Dekretirala se je surova kazen vsem onim, ki bi pri tem sodelovali ali dajali svoj podporo. Dekretirana je bila tudi nacionalizacija cerkvene imovine, duhovništvo pa je vlada postavila izven zakona. Pravoslavna cerkev je pa kljub temu ostala ujedinjena okoli Patrijarha Tihona. Ker so postale cerkve last države, je bilo uprizorjeno ogabno ropanje svetišč po vsej Rusiji. Skofje in duhovniki so pokazali kar največ dostojnosti, kar pa boljševiki niso mogli, da so jih v masah streljali, zapirali itd. Ugled skofov se je brez dvoma dvignil. Da bi uničili ugled in upliv patrijarha, so boljševiki inscenirali novo cerkveno oblast, tako zvano »visoko cerkveno administracijo« in »živo cerkev«, dve navadni demagoški ustanovi. »Živa cerkev« je izdala oklic, da deluje po odredbah apostolov. Proglasila je mnoge episkopate aviokefalnim, baje z namenom, »da se ohrani pravoslavje v posameznih oblastih«. — V zadnjem času so pridicali boljševiki razne parodije na vse liturgične obrede. To, kar se je uganjalo o Božici, mislilo nadaljevati o velikonočnih dnevih. Duhovniki, ki so svarili ljudstvo pred pristopovanjem pri takih žaltvarih vere, so bili takoj aretirani in obsojeni na smrt. Proti temu početju boljševikov je najodločnejše protestiral nadškof iz Canterbury-ja v palači lordov.

DRUŠTVO NARODOV.

Ženeva, 29. marca. (K) Svet Društva narodov se kakor sporoča tajništvo Društva narodov, sestane v Ženevi 16. aprila in ne 10. aprila, kakor je bilo prvotno nameravano. (W)

— Reparacijska komisija in nemška vlada. Član mednarodnega razsodišča švedski sodnik Belchmann je prevzel nalogo, da razsodi v sporu med reparacijsko komisijo in nemško vlado glede razlage člena 250 versailske mirovne pogodbe. Po omenjenem členu se priznava reparacijski komisiji pravica, da v teku enega leta od Nemčije zahteva, da vse pravice in interese, ki jih nemški državljani pridobijo v kakem občno-koristnem podjetju, ali vse koncesije, ki jih pridobijo v Rusiji, Kitajski, Avstriji, Madžarski, Bolgarski in Turčiji odstopi reparacijski komisiji.

Lukrecija Borgia.

V založbi Julius Hoffman, Stuttgart, je te dni izšla knjiga »Die Familie Borgia«. Njen avtor je G. Portigliotti. Ime na Cezar, Aleksander in Lukrecija ostanejo s krvavimi črkami zapisana v zgodovini človeštva. Vsa propalost, ki je od nekaj gibal zločinske instinkte, zaostaja daleč za tem, kar je zvezano z navedenimi imeni italijanske renesanse. Kljub temu pa je našla tudi rodina Borgia — kakor vse veličine davnih časov — svoje častne zagovornike. Machiavelli je označil Cezarja Borgia kot delavnega in k višjemu stremčega kneza. Ludovico Ariosto je opeval Lukrecijo kot vzor vseh čednosti, in resni zgodovinar Gregorovius piše v svoji biografiji Lukrecije, da so si strašno zgodovino rodbine Borgia izmislili le maloštevilni laži - prijatelji. Nekaj preštevovanja, zavratnih umorov in izdajstev priznava sicer tudi on, kolikor je bilo pri človeku renesanse razumljivega.

Portigliotti opisuje na podlagi neštivilnih virov značaje treh tipičnih predstavnikov rodbine Borgia. Slika, ki jo avtor nudi, zapuša globoki vtis resničnosti. Portigliotti stika za psihološki vzroki njihove oblike življenja in jih predvsem razglasi, da ne bi mogla pri presoji izposojena veličina nadčloveškega talenta. On ne vidi v rodbini Borgia nobene ženjalnosti, nikakega duha. Rodbina je znala izrabljati konjunkturo tedanjega časa v svojo oblast, za udovolitev svojega častihlepija, lakomnosti in pohote. Rojene zločinske nature, brez iskric človeškega čustvojanja, so bili pravi banditi. Morili, ropali in preštevovali so v Rimu in po srednji Italiji, v slepi lakomnosti po zlatu in zemljiščih. Aleksander II. je sedel

v Rimu kakor strupeni pajek. Tkal je in razprostrl svoje zanke na vse strani. Vse premalo mu je bilo novih žrtev. Krvavi morilec in brat Cezar stoji ob njegovi strani. Gobineau ga slika v »Renesansi« kot genialnega nadčloveka, ki se je trudil vzpostaviti enotnost Italije. Ta osebnost pa se v Portigliottovih zapiskih sesuje kakor kupček pepela. Surova brutalnost, brezsrčnost, zavratna hinavščina in prekipajoča čutnost so obvladale tega človeka. Ni bil strateg, ne državnik, in vendar je umel svoje vrste politike, ki je stremil za tem, da zloži iz delov cerkvene države, malih dinastij in mestnih republik srednje Italije kraljestvo, čegar krono naj bi podedovali njegovi potomci. S smrtjo Aleksandra II. ki je izrabljala moč pontifikata v svoje svrhe, se je stavba tega rodu zrušila in vojvoda valentinski je ostal navaden poveljnik svojih plačancev. Nobenega uspeha ni izvojeval z mečem, vse pa s svojim zlatom in zavratnostjo, ki je našla v krivi prisegi svojo izpolnitev. Portigliotti odstranjuje z neusmiljeno roko vsak romantičen blek od teh luetičnih teles. Aleksander in Cezar sta sifilitika, anormalni, patološki naravi. Lukrecija je navadna vlačuga z vsemi bistvenimi znaki te vrste žensk. Portigliotti, ki zastopa strogo katoliško stališče, pletira za to, da se črta ime Aleksandra VI. iz vrnarnestnikov Kristusovih, češ, da si je z zločinom simonije prijeljal tiaro. Ni ga bilo papeža, ki bi se napram dogmam katolicizma ponašal tako ravno dušno in kateremu bi tako primanjkovalo verskih čustev, kakor Aleksander VI. Portigliotti pravi, da mora navdajati ta misel (črtanje Aleksandra) vsakega vernika z zadovoljstvom. Morda je to namen Portigliottijeve knjige, pokazati Borgia kot rodbino degeneriranih

zločincev? Aleksander je prodajal kardinalske klobuke po tucatih. Neštivilne so bile žrtve njegovega pohlepa med cerkvenimi dostojanstveniki in plemstvom, ki so umrli na posledicah »bole- ga praška«. Strašen strup, ki je po mnenju avtorja navaden arzen-preparat, so pri takratnem stanju kemije sicer poznali, niso ga pa mogli ugotoviti na mrličih. Dve dejstvi smatra avtor nesporni: incest Aleksandra in Cezarja z Lukrecijo. Sad je bil tajinstveni »rimski infante«. Dve mesalini sta pripisovali očetovstvo najprej Cezarju, pozneje pa Aleksandru. Mati je označena »muller soluta«, samska žena. Gregorovius ne dvomi, da se skriva za tem Lukrecija, samo da vidi očeta v osebi papeškega komornika Pedro Caderona, imenovanega Perotti. V Portigliottovi knjigi izgublja Lukrecija ono romantično demonijo, s katero jo obdaja Victor Hugo v svoji drami in Donizetti v istoimenski operi. Lukrecija mu je le mala vlačuga, ki se udaja brez pomislekov svojih pohoti. Primerjati se je ne more z velikimi damami renesanse, saj ni bila niti naobrazena in duševno poglobljena. Na dvoru Alfonza I. v Ferrari je imela še dve razmerji. Prvo z Benečanom Petrom Bombo, drugo pa s vsakom Frančiškom Gonzaga, obmejega grofa v Mantovi. Umrli je v 39. letu svoje starosti, seveda že davno ovencala. Tako nam omogoča Portigliotti pogled v mračne globine renesančnega sveta. Neopojljive osebnosti takratnega kipečega časa nam postajajo tako razumljive.

Zahtevajte v vsah javnih lokalih
JUTRANJE NOVOSTI

Misli.

Nobenega naprejšnjega ali preusvojenega mnenja nimam glede lubeznosti, katere se pazno čuvam kakor slednjega sodelovanja. Marie Lenéru (Journal).

Nič bolj ne ukrepi ter ntrdi oblasti nego naglo storen odlok in drzno prevzeta odgovornost.

Guizot (Pismo Vitetu).

Ne apam si več omenjati Wagnerja, prehtudo so me zasmehovali. Ta godba je bila eden največjih užikov mojega življenja; nad 15 let nisem čutil sličnega zamika. Baudelaire.

Samoljublje je najmočnejši, po moji misli edini nagib, ki ravna človeška dejanja. J. J. Rousseau.

V politiki je vse odvisno od okoliščin, toda kakor pravi gospa de Staül, hraber človek je tudi okolnost. E. Olivier.

Pred 4 leti so bili Turki zapojeni iz Evrope in so se zdeli poraženi za pol stoletja. Opomogli so se neverjetno naglo. Kako pa? S tem da niso sprejeli poraza, s tem da so vnovič pričeli krepko borbo. Menite, da bodo Nemci zamarili ta nauk? Louis Latzarus.

Človeška neumnost me bolj in bolj duši, kar je prav za prav slabo: kajti to se pravi jeziti se na dež. Flaubert.

Samo kar je enodnevno, je resnično. Maurice Raval.

Zanimivosti.

* Inteligentni pes. Angleški listi prinašajo sledeči zanimiv slučaj. Nekaj kmot iz Kumberlanda je nedavno šel na semenj v Ksevik, da bi prodal majhno čredo ovac. Z njim je odšel na trg tudi njegov ovčarski pes, ki je skoro celo svoje življenje preživel med ovčami svojega gospodarja. Kmet je prodal čredo drugemu kmetu, ki je bil sicer iz iste pokrajine, ali precej oddaljene vasi. Poleg teh ovac je kupil dotični kmet tudi še nekaj drugih. Kupec je prosil kmeta, da mu posodi psa, ki bi mu pomagal odgnati ovce domov. Obljubil mu je, da ga takoj odpodi domov, kakor hitro dospe v vas. S to obljubo je bil kmet zadovoljen in kupec je krenil proti domu. Drugi dan se je gospodar sam zelo začudil, ko se pes še ni vrnil. Že je hotel poslati v dotično vas svojega pastirja, da bi pogledal, kaj se je zgodilo. Baš ko je hotel pastir oditi, so zapazili psa, ki je meško korakal proti hiši. Tada pes ni bil sam, ampak je gnil pred seboj celo čredo ovac, katero je prejšnjega dne gospodar prodal. Pes je celo noč uporabil zato, da je izbral gospodarjeve ovce od ostalih.

— Pevskim zborom priporočamo v nakup in izvajanje sledeče skladbe: E. Adamič: 16 jugoslovenskih narodnih pesmi za meški in mešani zbor (v dveh zvezkih), E. Adamič: 10 meških in mešanih zborov na narodna besedila iz Štirskijeve zbirke, Z. Prelovac: Dve pesmi za osmerospjev (moški zbor) z bariton solom (Zapoi mi pesem dekle, Skrančnik). Te izdaje so napredaj v Zvezni knjižarni v Ljubljani. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« je izdalo Pet ženskih dvosplovov E. Adamiča s spremljevalnim klavirja. Dobe se pri založniku v Narodni in po vseh knjižarnah. Ker je pomnoževanje prepovedano, so na razpolago druzštvom litografirani posamezni glasovi.

Čarujta knjige za korotko mladino! Knjižarni pred Prešernovim spomenikom.

Glavni urednik: Ivan Podržal. Odgovorni urednik: Miha Gaberšek. Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Emil Gaberšek:

Akt šte. 113.

Roman,
(Nadaljevanje.)

Pri tem je vzel s kamina zavitek papirjev ter jih med svojimi besedami prelistal.

»Tu so odkriti, neovrtni dokazi. Tu je potrdilo kuhovnika, reverenda Sedleya, izjava gospe Doblin, izjava pomočnika pri porodu, izpovedi ljudi, ki so gospo La Verberie v Londonu poznali. Ničesar ne manjka. Le s težavo sem izvil gospodu de Clamerana vse te dokaze. Morda je s'ntil moj namen, ki ga hočem izvršiti tu pred vašimi očmi.«

S hitro kretinjo je vrgel vse te papirje v ogenj. Zaplapolalo je, in kmalu je bilo vse kup pepela.

»Sedaj je vse uničeno,« je rekel, in plemenit sklep mu je sijal v očeh... Če želite, je preteklost uničena, kakor so uničeni ti papirji. Če se bo odalej upal kdo trditi, da ste imeli pred svojo poroko sina, nastopite proti njemu smelo kakor proti obrekovalcu. Dokaza ni nobenega več, vi ste prosti.«

Končno je spoznala gospa Fauvel, kaj pomeni ta nastop.

Ta mladi mož, ki jo je iztrgal jezi Clamerana, ki ji je vrnil svobodno voljo s tem, da je uničil dokaze, ni bil nobeden drug, kakor zapuščen stotnik: Valentin Raoul.

Sedaj je pozabila vse; dolgo zadržana materinska ljubezen je izbruhnila in s komaj slišnim glasom je vzdihnila:

»Raoul«

Pri glasu tega imena se je mladi mož zganil, kakor da ga boče potreti nepričakovana sreča.

»Da, Raoul,« je vzkliknil, »Raoul, ki tisočkrat rajši umre, kakor da bi hotel povzročiti svoji materi najmanjšo bolečino; Raoul, ki bi rad preli svoj kri, da prihrani svoj materi le eno solzo.«

Ni se skušala več ustavljati; vso jo je vlekel proti njemu, ki ga je bila nosila pod srcem. Iztegnila je roke, Raoul ji je padel okrog vratu ter ihtel vzdihnil:

»Mati, ljuba mati! Tisočkrat hvala ti za ta prvi poljub!«

Tako je bilo v resnici. Nikdar ni videla tega sina. Kljub njenim prošnjam in solzam so ji ga bili vzeli in ji niso dovolili niti da bi ga bila poljubila. To je bil torej res prvi poljub.

Po tolikih bridkostih ta neizmerna sreča, to je bilo preveč.

Gospa Fauvel se je zgrudila na stol. Skoraj pobožno se je ozirala na Raoula, ki je bil pokleknil pred njo.

Kako lep se ji je zdel ubogi zapuščen! Imel je svitlo lepoto otrok lubeznih, katerih obraz si ohrani odsev nebeške sreče.

Igrala se je z njegovimi tenkimi, kodrastimi lasmi; občudovala je njegovo čelo, ki je bilo belo in čisto, kakor čelo deklice, njegove velike oči; in žejalo jo je po njegovih rdečih ustnih.

»Mati,« je rekel, »ne vem, kaj se je godilo v meni, ko sem izvedel, da ti je moj stric grozil. On naj bi smel to storiti... Vidiš, ljuba mati, jaz imam vajino plemenito srce, tvoje in srce Gastona de Clamerana, mojega očeta. Verjemi mi, ko je ukazal svojemu bratu, da naj se obrne na tebe, ni bil več pri pravi zavesti. Poznal sem te dobro in že dolgo. Pogosto sva krožila v bližini tvoje hiše, moj oče in jaz, in če sva te zagledala, sva se srečno vrnila domov.«

Gospa Fauvel je jokala najsladkeše solze, ki jih je kdaj v svojem življenju prelila. Zvonki Raoul-ov glas je bil v njenih ušesih nebeško petje, spominjal jo je na Gastonov glas in ji vzbudil sveža, ljubka čustva mladosti.

Bilo ji je, kakor da ne leži nič med onim večerom, ko se je drgetaje prepustila Castonovemu objemu, in med današnjo uro. Pozabila je na Andreja, na oba svoja sina in na Madelajno.

Raoul pa je nadaljeval:

»Šele včeraj sem izvedel, da je zahteval moj stric od tebe nekaj drobtin tvojega izobilja za mene. Zakaj! Reven sem, prav reven, to je res; toda revščina me ne straši, poznam jo. Imam dve zdravi roki in pamet, to zadostuje za življenje. Pravijo, da si ti zelo bogata. Kaj meni to? Obdrži vse svoje premoženje, ljuba mati, pa dai mi kotiček v svojem srcu. Dai, da te smem ljubiti. Obljubi mi, da ta prvi poljub ne bo zadnji. Nobeden naj ne izve ničesar; bodi brez skrbi, jaz bom vedel prikriti svojo srečo.«

Gospa Fauvel se je mogla bati pred tem sinom? Kako si je to sedaj očitala! Kako je obžalovala, da mu ni prišla že prej naproti!

Izpraševala ga je. Hotela je poznati njegovo življenje.

Ničesar ni imel prikrivati pred njo. Živel je življenje otrok ubogih. Žena, kateri je bil zaupan, mu je bila vedno kolikor toliko prijazna. Dala ga je celo zaradi njegove prikupne zunanosti in zaradi njegove pameti vzgojiti preko njenih sredstev in preko njegovega položaja.

S šestnajstim letom je prišel k nekemu bankirju ter si je ravno pričel služiti kruh, ko je nekega dne prišel mož, ki se je izdal za njegovega očeta in ga vzel s seboj.

Od takrat mu ni manjkalo ničesar do popolne sreče, ničesar, kakor lubezen matere. Samo eno bridkost je doživel v svojem življenju, ko je Gaston de Clameran, njegov oče, umrl v njegovih rokah.

»Sedaj pa je vse pozabljeno, vse! Če sem bil nesrečen, ne vem ničesar več o tem, ker vidim tebe in ker te ljubim.«

Čas je potekal, gospa Fauvel tega ni opazila. K sreči se je spomnil Raoul.

»Sedem ura!« je vzkliknil naenkrat.

Ta vzklik je prestavil gospo Fauvel zopet v resničnost. Sedem ura!... Lahko bi opazili njeno dolgo odsotnost.

»Ali te bom zopet videl, ljuba mati?« je vprašal Raoul, ko sta se ločila.

»Gotovo,« je rekla s strastno lubeznijo, »vsaki dan, jutri...«

Prvič je spoznala gospa Fauvel, da ne obvlada sama svojih dejanj. Se nikdar ni bila imela prilike žetiti si popolne svobode.

Vso svojo dušo je pustila v sobi v hotelu Louvre, in pri vsem tem je morala skrivati neskončno srečo, ki je predručala vse njeno življenje.

Ker je bila prišla pozno domov in so jo že čakali z večerjo, jo je gospod Fauvel za šalo zbadal s to zamudo. Zdel se ji je neumen in vsakdanji z njegovim neomejenim zaupanjem do nje. Njena čustva ob sestanku z Raoulom so bila tako opojna, da ni mogla ničesar več žetiti in misliti, kakor to, kako bi omogočila zopet sestanek, in kaj je dolžna svojem sinu, svojem ubogemu sinu, ki ni imel, kakor ona dva, bogatega očeta. Da, malo je manjkalo, da bi pripisovala svojim krivdo na Raoulovi nesreči.

FANI BRILLY, Ljubljana
Resljeva c. 22.
Klobučarstvo in slamni-
karstvo. Preoblikovanje,
naklincavanje, modernizi-
ranje vsakovrstnih slam-
nikov in klobukov za damo
in gospode.

Časopise, knjige, brošure,
tiskovine za urade, občine
kakor vsa druga v tiskar-
sko stroko spadajoča dela
izvršuje po zmernih cenah
hitro in točno

**Zvezna tiskarna
in knjigarna**
v Ljubljani, Wollva ulica 1.
Urejena je tudi za tisk glas-
benih del (sekirice, note).

Dve trinadstropni hiši

z lepim prostim trgovskim lokalom v centru
Ljubljane (100 korakov od glavne pošte) na
najlepši in najprometnejši ulici

ugodno na prodaj.

Naslov pove uprava lista.

Najstarejša špedicijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER, Ljubljana - Jesenice

Špedicijska pisarna

Podjetje za prevažanje blaga, železnice, Brzovozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Podjetje za prevažanje pohištva. — Skladnice s posebnimi septimi kabinami za pohištvo.

Brzjavlj: RANZINGER.

Interurban telefon 60.

Gričar & Mejač, Ljubljana
samo Šelenburgova ulica 3.

Najnovije obleke za gospode, dame in otroke.

Oglasi

v dnevniku »JUTRANJE NOVOSTI«
bodo dosegli največje uspehe.
Upeljali bomo tudi takozvane
:: MALE OGLASE ::
po kolikor mogoče najnižji ceni,
da jih bode vsakdo lahko naročil.

Ljubljana, Mestni trg 5

O. BERNATOVIC

Konfekcijska trgovina